

Het Nederlandse Donateurspanel

Het Nederlandse Donateurspanel van WWAV wordt mede mogelijk gemaakt door het CBF, Toezichthouder Goede Doelen en is uitgevoerd door Kien

METING MAART 2019

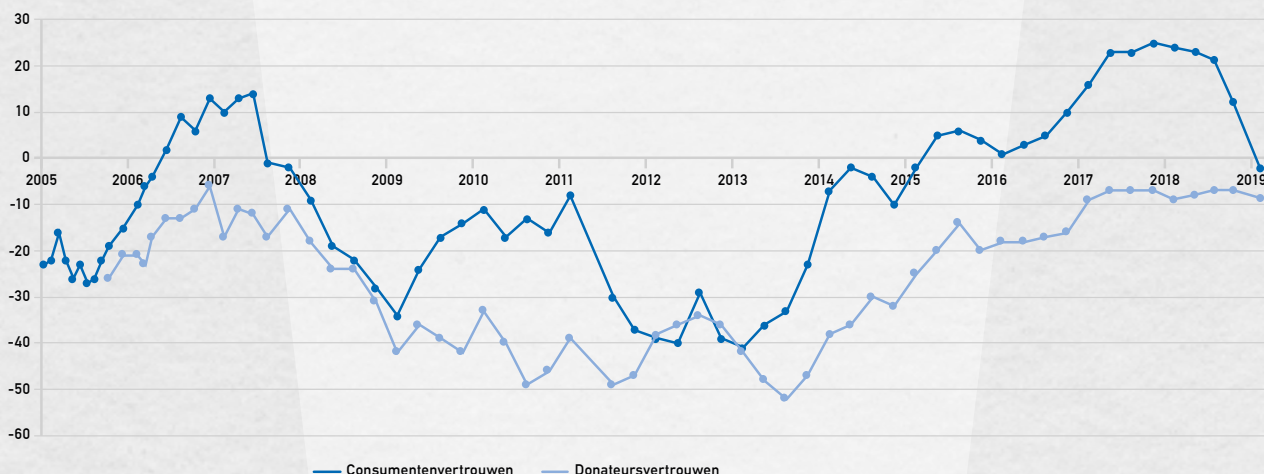
In dit rapport leest u de laatste ontwikkelingen rondom het donateursvertrouwen in Nederland. De feiten en cijfers van het eerste kwartaal van 2019 vergelijken we met voorgaande metingen van het Nederlands Donateurspanel (NDP).

Ook hebben we twee nieuwe ontwikkelingen voorgelegd aan het panel. Ten eerste het conceptwetsvoorstel Transparantie Maatschappelijke Organisaties, dat in het laatste kwartaal van 2018 werd ingediend. Ten tweede het nieuws dat het kabinet de giftenaftrek gaat beperken. Hoe kijken donateurs naar deze ontwikkelingen?

CONSUMENTENVERTROUWEN DUIKT ONDER NUL, DONATEURSVERTROUWEN DAALT AMPER

De sterke daling die het consumentenvertrouwen afgelopen halfjaar al liet zien, heeft dit kwartaal doorgezet. Voor het eerst sinds vier jaar is het consumentenvertrouwen negatief (-2). Zowel het oordeel over het economisch klimaat als de koopbereidheid worden door consumenten negatief beoordeeld, [aldus het CBS](#). Consumenten houden de hand op de knip. [Econoom Marcel Klok](#) geeft aan dat aandelenkoersen een slecht jaar hebben gehad. Bovendien wegen de loonstijgingen niet op tegen de hogere energierekening en duurdere boodschappen (vanwege de btw-verhoging).

Het donateursvertrouwen lijkt hier voorsnog geen grote gevolgen van te ondervinden: dit daalt slechts een fractie, van -7 naar -9.

Figuur 1: ontwikkeling van donateurs- en consumentenvertrouwen 2005 – 2019

TRANSPARANTIE MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES

Recent is het conceptwetsvoorstel 'Transparantie maatschappelijke organisaties' ingediend. Doel van het conceptwetsvoorstel is om geldstromen uit onvrije landen inzichtelijk te maken. Maatschappelijke organisaties die een gift van €15.000 of hoger ontvangen, worden verplicht om de volledige naam en woonplaats van de donateur op hun website te vermelden, evenals de geefdatum en het bedrag. Tegenstanders vinden dit in strijd met de privacy van de donateur. We vroegen het panel naar hun mening rondom dit wetsvoorstel.

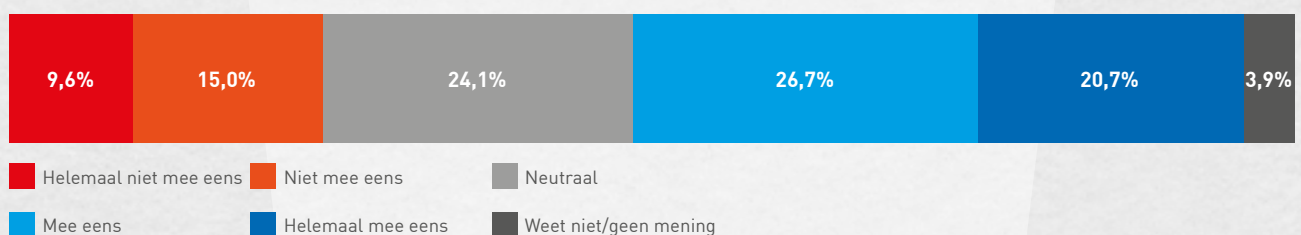
Stelling: Ik vind het een goede zaak dat goededoelenorganisaties de herkomst van giften hoger dan € 15.000 openbaar moeten maken voor iedereen.

Figuur 2: Het aantal mensen dat het hiermee eens is, is bijna even groot als het aantal dat het ermee oneens is (36% vs. 40%).

- Als we kijken naar het verschil tussen mannen en vrouwen, zien we dat **mannen** het vaker eens zijn met deze stelling dan vrouwen (42% vs. 31%).
- Vergelijken we jongeren (onder de 30) met ouderen (60 jaar en ouder) dan vinden **ouderen** het vaker een goede zaak dat de herkomst van giften boven de €15.000 openbaar gemaakt moeten worden dan jongeren (44% vs. 26%).

Stelling: Het zou mij ervan weerhouden om te doneren aan goede doelen als mijn giften (hoe klein of groot ook) bekend gemaakt zouden worden aan iedereen.

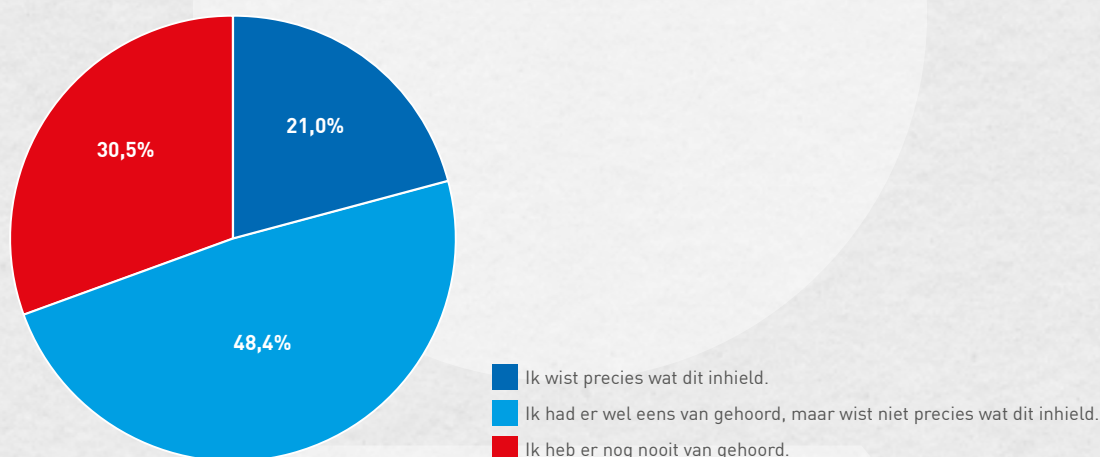
Figuur 3: 47% is het ermee eens dat het bekend maken van een gift aan een goed doel hen ervan zou weerhouden te doneren. 25% is het ermee oneens.

- **Hoogopgeleiden** geven significant vaker aan dat het openbaar maken van giften hen ervan zou weerhouden te doneren dan laagopgeleiden (54% vs. 40%).
- De meningen tussen mannen en vrouwen, leeftijdsgroepen, gezinssituatie en arbeidssituatie verschillen niet significant van elkaar. Deze groepen denken er dus ongeveer hetzelfde over: het bekend maken van giften zou hen ervan weerhouden te doneren aan goede doelen.

GIFTENAFTREK

Onder bepaalde voorwaarden kunnen donateurs van goede doelen met ANBI-status hun giften aftrekken van de inkomstenbelasting. Momenteel is deze aftrek maximaal 51,95%. Vanaf 2020 gaat het kabinet deze aftrek beperken – van 46% in 2020 tot 37,05% in 2023 – waardoor de donateurs én goede doelen er minder van profiteren. We vroegen het panel of zij bekend waren met de giftenaftrek. Ook peilden we in hoeverre deze aftrek hun geefgedrag beïnvloedt.

Stelling: In hoeverre was u (voorafgaand aan dit onderzoek) bekend met de giftenaftrek?

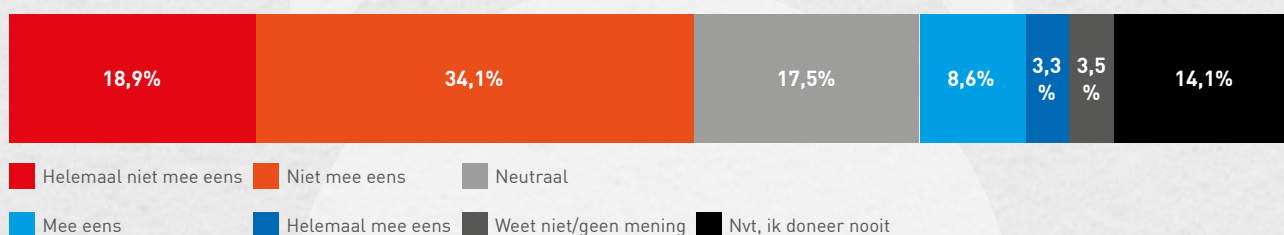

Figuur 4: Bijna 80% weet niet precies wat de giftenaftrek inhoudt of heeft er nog nooit van gehoord. Slechts 21% weet precies wat het inhoudt.

- **Vrouwen** hebben vaker nog nooit van de giftenaftrek gehoord dan mannen (26% vs. 35%).
- **Jongeren onder de 30 jaar** hebben vaker nog nooit van de giftenaftrek gehoord dan 30-plussers (49% vs. 26%).
- **60-plussers** weten vaker precies wat de giftenaftrek inhoudt dan 60-minners (30% vs. 18%).
- Als we kijken naar de gezinssituatie dan valt op dat **mensen die alleen wonen** (éénpersoonshuishoudens) vaker precies weten wat de giftenaftrek inhoudt dan mensen in andere gezinssituaties (meerpersoonshuishoudens zonder of met kinderen t/m 18 jaar): 31% vs. 17%. Ook zien we dat huishoudens met oudere kinderen (vanaf 13 jaar) vaker nog nooit van de giftenaftrek hebben gehoord dan mensen in andere gezinssituaties (58% vs. 28%).
- **Hoogopgeleiden** weten vaker precies wat de giftenaftrek inhoudt dan laag- en middenopgeleiden (29% vs. 17%).

We vroegen het panel in hoeverre ze het eens waren met deze stellingen over de giftenaftrek:

Stelling: De giftenaftrek is voor mij op dit moment een (extra) reden om te doneren aan goede doelen.

Figuur 5: 53% vindt de giftenaftrek geen (extra) reden om te doneren aan goede doelen, 12% vindt de giftenaftrek wel een extra reden om te doneren.

- **Hoogopgeleiden** zijn het vaker eens met deze stelling dan laag- en middenopgeleiden (17% vs. 10%).
- We zien geen verschillen in geslacht, leeftijd, gezinssituatie en arbeidsparticipatie.

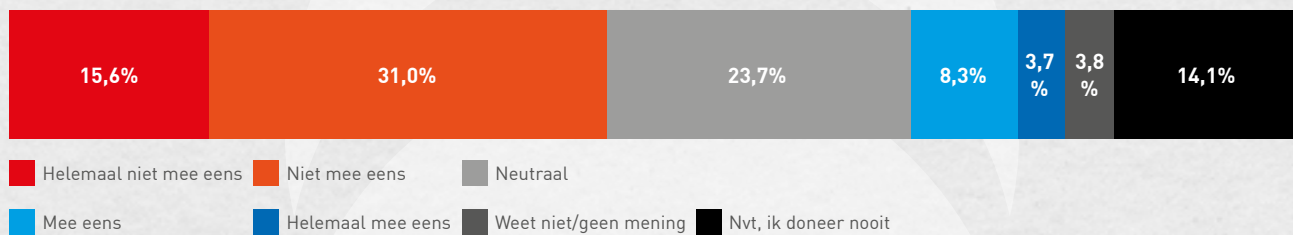
Stelling: De giftenaftrek zou voor mij een reden kunnen zijn om te (gaan) doneren aan goede doelen in de toekomst.

Figuur 6: 44% vindt de giftenaftrek geen reden om te (gaan) doneren aan goede doelen in de toekomst. Voor 20% zou de giftenaftrek een reden kunnen zijn om te (gaan) doneren in de toekomst.

- **40-minners** zijn het vaker eens met de stelling dan de giftenaftrek een reden zou kunnen zijn om in de toekomst te gaan doneren aan goede doelen dan 40-plussers (31% vs. 15%).
- **Hoogopgeleiden** zijn het vaker eens met deze stelling dan laag- en middenopgeleiden (26% vs. 18%).
- We zien geen verschillen in geslacht, leeftijd, gezinssituatie en arbeidsparticipatie.

Stelling: De beperking van de giftenaftrek (van 51,95% naar 46%) zal ervoor zorgen dat ik minder ga doneren in de toekomst.

Figuur 7: 47% is het oneens met de stelling dat de beperking van de giftenaftrek ervoor zal zorgen dat zij minder gaan doneren in de toekomst. 12% is het hiermee eens; voor hen zal de beperking van de giftenaftrek ervoor zorgen dat zij minder gaan doneren in de toekomst.

- **Hoogopgeleiden** zijn het vaker eens met deze stelling dan laag- en middenopgeleiden (16% vs. 10%).
- We zien geen verschillen in geslacht, leeftijd, gezinssituatie en arbeidsparticipatie.

BEKIJK DEZE EN ALLE VORIGE METINGEN OP WWW.WWAV.NL/NLDONATEURSPANEL

De index van het donateursvertrouwen wordt driemaandelijks bepaald door het Nederlandse Donateurspanel en geeft aan hoe het staat met het vertrouwen in goede doelen. Het kan dan ook als barometer dienen voor de goededoelensector. De index van het donateursvertrouwen is qua methodiek afgeleid van het consumentenvertrouwen van het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) en wordt bepaald op basis van vijf vragen over het geefklimaat, over de geefbereidheid en over het imago van goede doelen. De respondenten kunnen bij deze vragen vinden dat het beter gaat ('de optimisten'), dat het slechter gaat ('de pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. De indicatoren worden berekend door het percentage optimisten te verminderen met het percentage pessimisten.

Met ingang van juni 2014 worden de metingen uitgevoerd door onderzoeksbureau Kien Onderzoek op basis van een voor Nederland representatief gecertificeerd panel van respondenten van 18 jaar en ouder.